

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 17 juli 1975

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het Verdrag tot oprichting van de E.E.G. (IV/28.775 — UNIDI)

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(75/498/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962⁽¹⁾ en met name op de artikelen 2, 4, 6 en 8,

Gezien het verzoek om een negatieve verklaring en de subsidiair verrichte aanmelding overeenkomstig de artikelen 2 en 4 van Verordening nr. 17, van de zijde van de Unione Nazionale Industrie Dentarie Italiane (hierna UNIDI te noemen), te Milaan, van 21 december 1973, inzake het besluit van de UNIDI betreffende de reglementering van nationale en internationale tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal, „Expo Dental” genoemd, en met name inzake de bepalingen die de voorwaarden regelen voor deelneming aan deze tentoonstellingen welke zij om de 18 maanden in verschillende Italiaanse steden organiseert,

Gezien het verzoek dat op 16 april 1974, overeenkomstig artikel 3 van Verordening nr. 17, is ingediend namens de firma Dentaurum H.P., te Pforzheim-Ispringen (West-Duitsland) en haar vertegenwoordigster voor Italië, de Compagnia Internazionale Prodotti Dentali (CIPD) te Bologna, waarbij zich op 30 april 1974 de firma's Risen, te Turijn, vertegenwoordigster in Italië van Rocky Mountain (U.S.A.) en Unital, te Milaan, vertegenwoordigster in Italië van Unitek Corporation (West-Duitsland), hebben gevoegd,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 103 van 7 mei 1975,

Gezien het advies van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en machtsposities, ingewonnen conform artikel 10 van Verordening nr. 17 op 25 juni 1975,

I

1. Overwegende dat de UNIDI een vereniging is naar Italiaans privaatrecht, die op 27 mei 1969 te Milaan is opgericht en die momenteel een ledental heeft van 77 fabrikanten van tandheelkundig materiaal in Italië; dat lid van deze vereniging kunnen zijn alle industriële ondernemingen die produkten vervaardigen die voor de tandheelkunde bestemd zijn en in Italië zijn ingeschreven bij een Kamer van Koophan-

del, Industrie, Ambacht of Landbouw; dat over de toelating of weigering van nieuwe leden wordt beslist door het Bestuurscomité; dat alle fabrikanten van tandheelkundig materiaal die in Italië zijn gevestigd, met uitzondering van twee of drie ondernemingen, lid van de UNIDI zijn;

Overwegende dat deze vereniging met name ten doel heeft, zowel in Italië als in het buitenland de produkten van de aangesloten firma's bekend te maken en de verkoop daarvan te begunstigen door middel van contracten met openbare of semi-openbare lichamen, beurzen of nationale en internationale tentoonstellingen; dat zij alle activiteiten kan ontplooiën die haar bestuursorganen nuttig achten om aan haar statutaire doelstellingen te voldoen;

Overwegende dat het Bestuurscomité van de UNIDI daartoe op 8 januari 1971 een comité heeft opgericht voor de organisatie van nationale en internationale tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal in Italië, „Expo Dental” genaamd; dat dit comité het aangemelde besluit dat met name betrekking heeft op de deelnemingsvoorwaarden van deze tentoonstellingen, heeft genomen en dat de voorwaarden, in deze beschikking voorzien, moeten worden overgenomen in het Expo Dental-reglement dat vóór iedere tentoonstelling wordt opgesteld;

Overwegende dat de UNIDI deelgenoot is van de organisatie van Expo Dental, ANCIDES (Associazione Nazionale Commerciali Internazionali Dentali e Sanitari), een vereniging van importeurs/groothandelaren in tandheelkundig materiaal en de ANCAD (Associazione Nazionale Commerciali Articoli Dentari), een vereniging van tandtechnische depots (handelaren); dat echter alleen de UNIDI werkelijk verantwoordelijk is voor deze organisatie en dat zij alleen het algemene beleid bepaalt dat op dit gebied moet worden gevolgd.

2. Overwegende dat het laatste Expo-Dental-reglement de volgende hoofdbepalingen bevat:

— op de Expo Dental kunnen worden gepresenteerd: de uitrusting voor tandtechnici, de verbruiksartikelen voor de tandtechniek, de verbruiksartikelen en het installatiemateriaal voor tandheelkunde, de farmaceutische produkten, de laboratoria voor tandprothesen, de legeringen uit edele metalen voor tandheelkunde, de gespecialiseerde, technische of wetenschappelijke pers (artikel 5);

⁽¹⁾ PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

- als exposanten kunnen optreden, Italiaanse en buitenlandse fabrikanten, vertegenwoordigers van buitenlandse firma's en tandtechnische depots; bovendien kunnen aan de manifestatie deelnemen: uitgevers op het gebied van de technische, natuurwetenschappelijke en periodieke pers, organisaties, verenigingen, instituten enz. ... die worden beschouwd als bevorderaars, ondersteuners of organisatoren van belangrijke aanverwante activiteiten of activiteiten die verband houden met de categorieën goederen die worden tentoongesteld en met de typische kenmerken van de tentoonstelling (artikel 6);
 - al naar gelang de exposanten al dan niet lid zijn van de verenigingen die aan de organisaties van de Expo Dental deelnemen, geldt een verschil van ongeveer 20 % voor de prijs van de stand, berekend per vierkante meter (artikel 9);
 - het is de exposanten verboden de tentoongestelde produkten rechtstreeks aan het publiek te verkopen en daarvoor de prijs te verlangen; de verkoop kan slechts plaatsvinden op bestelling met uitgestelde levering (artikel 10);
 - over de aanvaarding van de verzoeken om inschrijving en de toekenning van de plaatsen wordt beslist door het Organisatiecomité van de Expo Dental (artikel 10);
 - firma's die aan de Expo Dental wensen deel te nemen worden gewaarschuwd dat zij tot deze manifestatie niet zullen worden toegelaten en ieder recht op terugbetaling van het als reservering betaalde bedrag verbeuren ingeval zij gedurende de periode welke voorafgaat aan de opening van deze Expo Dental en overeenkomt met de helft van de periode tussen deze en de vorige Expo Dental (d.w.z. gedurende de laatste 9 maanden), hebben deelgenomen aan andere tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal. Daaronder dienen te worden verstaan aanbiedingen van concurrerende tandheelkundige produkten, in natura of via reclame, die openstaan aan meer dan één firma en plaatsvinden in Italië of in de Republiek San Marino. Als deelneming aan deze manifestaties wordt beschouwd de aanbieding van genoemde tandheelkundige produkten van de zijde van de fabrikant zowel als van die van de Italiaanse of buitenlandse vertegenwoordiger, ongeacht of deze plaatsvindt in zijn naam of in naam van derden (artikel 22);
 - de vrijheid van deelneming blijft niettemin geheel en al bestaan, enerzijds voor de „open house” genoemde manifestaties die door één enkele firma worden georganiseerd (fabrikant, vertegenwoordiger of tandtechnisch depot), mits deze manifestaties niet in verband staan met een beroepscongres en anderzijds voor tentoonstellingen die zijn verbonden aan colloquia of congressen van specialistenorganisaties over gespecialiseerde onderwerpen, zoals bv. de „kaakorthopedie” of de „implantologie” (artikel 22);
 - in de gevallen van niet-toelating bedoeld in deze bepaling en indien het verzoek reeds is aanvaard, spreekt de organisator de uitsluiting in het besluit dat moet worden genomen binnen 30 dagen nadat hij van dit feit kennis heeft genomen; ingeval de manifestatie reeds is begonnen, kan de organisator kiezen tussen onmiddellijke uitsluiting of de uitsluiting van de volgende Expo Dental (artikel 22);
3. Overwegende dat de Expo Dental tussen 1971 en 1974 elk jaar is gehouden: in 1971 te Genua, in 1972 te Milaan, in 1973 te Rome en in 1974 te Genua; dat het Organisatiecomité van de Expo Dental op 25 juli 1974 het besluit heeft genomen dat deze manifestatie voortaan om de 18 maanden zou worden gehouden en dat de volgende Expo Dental in de lente van 1976 zal worden gehouden te Bologna;
4. Overwegende dat voor de beoordeling van deze zaak rekening dient te worden gehouden met de voornaamste opvattingen waardoor de sector van de tandheelkunde in Italië wordt gekenmerkt en in het bijzonder de tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal:
- de betrokken bedrijfstak is die van de fabrikanten, vertegenwoordigers en handelaren van genoemd materiaal die hun klantenkring vinden in de praktijk van tandartsen en technici. Hij omvat noch de fabrikanten noch de handelaren in tandpasta, tandenborstels en andere produkten die eveneens tot de dentale sector behoren, maar voor een breder publiek zijn bestemd;
 - op het ogenblik is men getuige van een ontwikkeling zowel van de tandheelkunde in het algemeen als van nieuwe specialiteiten zoals bv. de implanto-logie en de kaakorthopedie; vastgesteld kan worden, gezien de informatie dat deze laatste studierichting op het ogenblik in Italië ongeveer honderdvijftig tandartsen telt en de produkten van vier fabrikanten die rechtstreeks of indirect op de Italiaanse markt opereren;
 - behalve de gebruikelijke verkoopactiviteiten (verzending van brochures, bezoeken van vertegenwoordigers, enz.) kan men drie soorten „verkoopbevorderende” manifestaties onderscheiden die speciaal met tandheelkundig materiaal te maken hebben:
 - a) de deelneming aan tentoonstellingen en beurzen van algemene aard (zoals bv. de Beurs van Milaan),
 - b) organisatie van z.g. „open house” manifestaties, die een plaatselijk karakter hebben en die plaatsvinden in het kantoor van een fabrikant, een vertegenwoordiger of een tandtechnisch depot, dan wel in een openbaar gebouw waar de cliënten worden uitgenodigd om een assortiment produkten van een bepaalde firma te komen bezichtigen,

- c) organisatie van congressen en „sectoriële” tentoonstellingen die hetzij betrekking hebben op de produkten voor de tandheelkunde in het algemeen, hetzij op de produkten die voor de een of andere specialiteit bestemd zijn.

Men constateert op het ogenblik een vermindere belangstelling voor de deelneming aan manifestaties van het type a), ten gunste van die van het type b) en c);

- de sterke toename in de jaren zestig van de manifestaties van het type c), die werden georganiseerd op initiatief van verenigingen van tandartsen, heeft voor de fabrikanten zeer aanzienlijke deelnemingskosten met zich meegebracht, terwijl het aantal bezoekers afnam. Deze situatie heeft de fabrikanten er toe gebracht de UNIDI te belasten met de organisatie van een manifestatie welke de belangstelling voor het gehele beroep opwekt;
- verenigingen van tandartsen uit andere Lid-Statens organiseren dikwijls in Italië congressen waaraan tentoonstellingen zijn gekoppeld;

Overwegende dat de Expo Dental momenteel in Italië de enige tentoonstelling is, die betrekking heeft op de gehele tandheelkundige sector en dat zij wordt bezocht door de verschillende beroepscategorieën die in dit gebied zijn geïnteresseerd; dat elke Expo Dental een aantal bezoekers ontvangt dat ongeveer 60 % uitmaakt van het totale aantal potentiële klanten (tandartsen en tandtechnici);

5. Overwegende dat in de eerste versie van het besluit van de UNIDI waarbij de bepalingen van het reglement Expo Dental werden vastgesteld, de beperking van de vrijheid der exposanten om aan deze tentoonstelling en aan andere soortgelijke manifestaties in Italië deel te nemen, veel ingrijpender was; dat dit verbod zich namelijk krachtens artikel 22 van dit reglement uitstreckte over een periode van 12 maanden voorafgaand aan de Expo Dental, die overigens éénmaal per jaar werd gehouden; dat bovendien geen uitzondering werd gemaakt voor tentoonstellingen die gekoppeld waren aan gespecialiseerde congressen;

Overwegende dat bepaalde ondernemingen die wilden deelnemen aan de Expo Dental die in oktober 1974 in Genua zou plaatsvinden zich ten gevolge van deze bepaling verhinderd zagen om deel te nemen aan de tentoonstelling die samenhang met het congres dat was georganiseerd door de Europese Associatie van Orthopedische Kaakchirurgen (The European Begg Society of Orthodontics) en in mei van hetzelfde jaar werd gehouden in Santa Margherita Ligure in Italië;

Overwegende dat de UNIDI in een in februari 1974 tot haar leden gerichte brochure met zoveel woorden de laatstgenoemden eraan herinnerde dat haar reglement, dat bij de Commissie was aangemeld, inmiddels geheel en al van toepassing bleef en dat wie een afwijkende keuze zou maken derhalve niet zou kunnen worden toegelaten tot de Expo Dental te Genua;

Overwegende dat in april 1974 klachten ingevolge de toepassing van artikel 3 van de Verordening nr. 17 werden ingediend tegen het Expo Dental-reglement en met name tegen artikel 22, uit naam van een Duitse firma en drie Italiaanse firma's die er hun belang in zagen aan elk van de beide bovengenoemde tentoonstellingen deel te nemen;

Overwegende dat de UNIDI na interventie van de Commissie de betrokken firma's heeft toegestaan aan deze twee manifestaties deel te nemen en op 25 juli 1974 de reglementering voor toekomstige Expo Dental en met name artikel 22, als hierboven beschreven heeft gewijzigd (zie punt I 2);

Overwegende dat er geen aanmerkingen van de kant van de belanghebbende derden gemaakt zijn na de bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* over het essentiële gedeelte van het besluit van de UNIDI;

II

1. Overwegende dat het besluit van de UNIDI waarbij het tentoonstellingsreglement voor de Expo Dental werd vastgesteld, het besluit is van een ondernemersvereniging;

2. Overwegende dat het Expo Dental-reglement in zijn huidige versie bepalingen bevat welke ertoe strekken of tengevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt beperkt; dat deze bepalingen, die staan in artikel 22 van dit reglement de volgende zijn:

- het verbod aan de exposanten om, gedurende de negen maanden die voorafgaan aan de Expo Dental, deel te nemen aan andere soortgelijke manifestaties die in Italië worden georganiseerd op het gebied van tandheelkunde; dat dit verbod betrekking heeft op de rechtstreekse (van de zijde van de fabrikant) zowel als indirecte (van de zijde van de Italiaanse of buitenlandse vertegenwoordiger van de fabrikant van tandheelkundig materiaal) aanbidding van produkten, in natura of via de reclame;
- de weigering van toelating tot of de uitsluiting van de lopende Expo Dental, of de niet-toelating tot de volgende Expo Dental van exposanten die inbreuk hebben gemaakt op de bepaling die besproken is in de vorige paragraaf;

3. Overwegende dat deze bepalingen leiden tot gevoelige beperkingen van de mededinging zowel op de markt voor diensten die wordt gevormd door de organisatoren van tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal als op de markt van de tandheelkundige produkten zelf:

- wat de organisatie van tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal betreft, ontnemt de gewoonlijke deelneming aan de Expo Dental van de meeste fabrikanten van deze produkten of hun dealers die op de Italiaanse markt werkzaam zijn, gedurende negen van de achttien maanden, de an-

dere organisatoren van dit soort manifestaties en in het bijzonder de Italiaanse of buitenlandse verenigingen van tandartsen die in Italië (al of niet in verband met congressen) tentoonstellingen zouden willen organiseren de mogelijkheid van deelneming voor deze economische subjecten ;

- ondanks de mogelijkheid die voor de fabrikanten van tandheelkundige produkten bestaat om de keuze te maken tussen het aanbieden van deze produkten op de Expo Dental dan wel op andere manifestaties, wordt de concurrentie tussen hen beperkt ; de deelneming aan de Expo Dental is namelijk een noodzaak geworden voor alle fabrikanten die op de Italiaanse markt opereren of die daarop willen komen, want dit is de manifestatie in de tandheelkundige sector die door alle betrokken beroepscategorieën het meest bezocht wordt ; indien zij nu hun produkten op de Expo Dental aanbieden worden zij verhinderd om in Italië aan andere manifestaties, zoals bij voorbeeld tentoonstellingen van een regionaal karakter deel te nemen ;
- de concurrentie wordt bovendien beperkt tussen de handelsagenten van de fabrikanten van tandheelkundig produkten aangezien de dealers in concurrerende produkten die zich in een afwijkende concurrentiepositie bevinden al naar gelang de fabrikanten van produkten die zij verdelen, er de voorkeur aan geven hun produkten vertegenwoordigd te zien op de Expo Dental dan wel op andere manifestaties ;

4. Overwegende dat voorts de bepaling van artikel 10, lid 1, volgens welke verzoeken om toelating tot de Expo Dental moeten worden voorgelegd aan een Organisatiecomité, ten gevolge zou kunnen hebben dat de mededinging wordt beperkt in de mate waarin de weigering om de produkten van een fabrikant toe te laten tot de enige manifestatie van groot belang die om de 18 maanden in Italië wordt georganiseerd, deze fabrikant, of zijn dealer, in een ongunstige positie plaatst ten opzichte van zijn concurrenten ; dat evenwel tot op heden deze regel nooit op een willekeurige wijze toegepast is ; dat men zich derhalve ervan dient te vergewissen dat er uit het prerogatief van het Organisatiecomité van de Expo Dental om een uitspraak te doen zonder dat daarbij van een verplichting tot motivering of van een mogelijkheid van hoger beroep sprake is, geen concurrentiebeperkend gedrag zal voortvloeien ;

5. Overwegende dat daarentegen geen beperking van de concurrentie behoeft te worden gezien in de bepaling van artikel 9, krachtens welke er een verschil van ongeveer 20 % wordt toegepast op de tarieven voor de exposanten, naar gelang zij al dan niet lid zijn van de verenigingen die aan de organisatie van Expo Dental deelnemen ; dat een verschil van deze aard namelijk voldoende gemotiveerd lijkt door de kosten van voorbereiding en uitvoering die voor deze organisatie worden gemaakt en die worden gedekt door lidmaatschapsgelden die door de leden van de organise-

rende verenigingen worden betaald ; dat zulk een verschil, binnen deze grenzen, dus geen discriminatie vormt tegenover de deelnemers die geen lid zijn van de genoemde verenigingen ;

6. Overwegende dat de bovengenoemde beperkingen van de concurrentie de handel tussen Lid-Staten zowel ten aanzien van het verkeer van diensten van de organisatoren van tentoonstellingen in de verschillende Lid-Staten als ten aanzien van de voorwaarden voor het binnen de Gemeenschap in de handel brengen van tandheelkundige produkten ongunstig kunnen beïnvloeden ;

Overwegende dat de organisatoren van tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal in andere Lid-Staten, die in Italië een manifestatie zouden willen organiseren die niet als gespecialiseerd zou worden beschouwd, ten aanzien van het verkeer van diensten gedurende de periode waarin de rechtstreekse en indirecte deelneming verboden is, niet over de produkten van alle fabrikanten zullen kunnen beschikken die willen dat deze op de Expo Dental worden aangeboden ; dat namelijk de aanbieding van de betrokken tandheelkundige produkten, niet alleen wanneer deze rechtstreeks geschiedt door de fabrikant of zijn dealer die aan de Expo Dental wenst deel te nemen, maar ook wanneer zij geschiedt door enige andere handelsagent, zelfs uit het buitenland, als deelneming aan een andere manifestatie, met uitsluiting van die aan de Expo Dental beschouwd wordt ; dat de fabrikant die op de Expo Dental wenst te komen, er derhalve op moet toezien dat zijn produkten niet door wie dan ook op andere tentoonstellingen in Italië, ongeacht wie deze organiseert, worden aangeboden ;

Overwegende eveneens dat enerzijds alle fabrikanten uit andere Lid-Staten die hun produkten in Italië willen verkopen voor een van de belangrijke middelen om deze produkten te koop aan te bieden, zijn onderworpen aan de beperkingen die door de Expo Dental regeling in het leven zijn geroepen en dat anderzijds de Italiaanse fabrikanten gedurende de verbodsperiode hun produkten niet kunnen aanbieden op de manifestaties die periodiek in Italië worden georganiseerd door verenigingen uit de tandheelkundige sector uit andere Lid-Staten en hen aldus een gelegenheid ontnomen wordt om hun produkten aan mogelijke klanten van andere landen van de gemeenschappelijke markt bekend te maken ;

Overwegende dat deze belemmeringen van het verkeer van diensten en deze verzwaringen van de voorwaarden voor het in de handel brengen van tandheelkundige produkten de vrije handel binnen de Gemeenschap in gevaar kunnen brengen op een wijze die nadelig kan zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van één enkele markt tussen de Staten ;

7. Overwegende dat artikel 85, lid 1, derhalve van toepassing is op het voornoemde besluit van de UNIDI ; dat dus geen gevolg dient te worden gegeven aan het verzoek om een negatieve verklaring dat door laatstgenoemde is ingediend ;

III

1. Overwegende dat het besluit van de UNIDI waarvan hier sprake is ook moet worden onderzocht in het licht van artikel 85, lid 3;

2. Overwegende dat de noodzaak van een rationalisatie van de organisatie van en de deelneming aan de beurzen en tentoonstellingen, die door de Commissie reeds in verschillende sectoren is geconstateerd⁽¹⁾, met name voor tandheelkundige produkten, tot uiting komt in een concentratie van deze manifestaties, zó niet op Europees niveau⁽²⁾ dan toch op nationaal niveau en in het onderhavige geval in Italië; dat deze concentratie de volgende voordelen biedt:

- a) door een confrontatie van bijna alle produkten die op de Italiaanse markt worden aangeboden, leidt zij tot een stimulering van de concurrentie tussen fabrikanten en een aansporing voor de technische vooruitgang; zij begunstigt tevens een uitbreiding van de informatie en een betere voorlichting van de tandheelkundige gebruikers alsmede de mogelijkheid van een groter aantal transacties tussen beiden;
- b) zij begunstigt tevens het in de handel brengen van de betrokken produkten door, negen van de achttien maanden, de kosten van de exposanten en dus de kostprijs van hun produkten te verminderen, door gedurende de negen overige maanden de fabrikanten en hun dealers deze produkten te laten exposeren aan de hand van de eigen belangen van een ieder;

Overwegende dat derhalve het betrokken besluit bijdraagt tot een verbetering van de verdeling der produkten en een bevordering van de economische vooruitgang;

3. Overwegende dat dit besluit de gebruikers de mogelijkheid geeft profijt te trekken uit de bovengenoemde voordelen; dat de periodieke concentratie van het aanbod in een Italiaanse stad, die dikwijls verschillend is, deze gebruikers namelijk tot een volledig overzicht van deze markt in Italië en rechtstreeks contact met alle fabrikanten of hun dealers die op deze markt aanwezig zijn in staat stelt, zonder dat zij zich daarvoor veelvuldig behoeven te verplaatsen;

Overwegende dat een billijk aandeel in de voordelen die voortvloeien uit het door de Expo Dental ingevoerde rationalisatiesysteem aldus de gebruikers ten goede komt;

⁽¹⁾ Beschikking van de Commissie van 13 maart 1969, zaak IV/93 — Exposition européenne de la Machine-outil (EEMO), PB nr. L 69 van 20. 3. 1969, blz. 13 en de beschikking van de Commissie van 24 september 1971, zaak IV/181 — CEMATEX, PB nr. L 227 van 8. 10. 1971, blz. 26.

⁽²⁾ De Commissie behoudt zich het recht voor de verenigbaarheid met de concurrentieregels van het Verdrag van de in deze sector bestaande regelingen in andere Lid-Staten te onderzoeken.

4. Overwegende dat het aangemelde besluit geen beperkingen oplegt welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn; dat namelijk de fabrikanten van en dealers in tandheelkundige produkten die gedurende een redelijke tijd vrijgesteld zijn van alle lasten die de deelneming aan andere manifestaties met zich meebrengt, in staat zijn hun inspanningen op de Expo Dental te concentreren; dat in het onderhavige geval gezien enerzijds de organisatie van een Expo Dental om de achttien maanden en gezien het ritme van de technische ontwikkeling van de betrokken produkten en anderzijds de uitzonderingen die zijn toegestaan voor „open house”-manifestaties en voor die welke verband houden met gespecialiseerde congressen, een verbodsperiode van negen op de achttien maanden in redelijkheid onmisbaar kan worden geacht;

5. Overwegende dat dit besluit van de UNIDI de concurrentie noch tussen organisatoren van tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal, noch tussen fabrikanten of dealers in deze produkten uitsluit;

Overwegende dat organisatoren van andere tentoonstellingen dan de Expo Dental de mogelijkheid bezitten om negen van de achttien maanden manifestaties te organiseren waaraan de betrokkenen vrijelijk kunnen deelnemen en eventueel de overige maanden kunnen rekenen op de deelneming van bepaalde fabrikanten die hun produkten niet op de Expo Dental wensen ten toon te stellen; dat de specialistenverenigingen, die — voor zover de Commissie bekend is — de enige verenigingen zijn die tot dusver het initiatief tot dit soort manifestatie hebben genomen bovendien vrij blijven om tentoonstellingen te organiseren in verband met gespecialiseerde congressen of colloquia en daarvoor de deelneming te verkrijgen van alle fabrikanten die daarin belang zouden kunnen stellen en hun handelsagenten;

Overwegende dat ten aanzien van de concurrentie tussen fabrikanten van en dealers in tandheelkundige produkten, de deelneming aan „sectoriële” tentoonstellingen, zoals uit punt I blijkt, slechts één middel tot verkoop is uit vele andere; dat het feit dat zij negen van de achttien maanden verplicht zijn een keuze te maken, derhalve niet ten gevolge heeft dat de mededinging tussen hen wordt opgeheven;

6. Overwegende dat aan alle voorwaarden voor een beschikking tot toepassing van artikel 85, lid 3, derhalve is voldaan;

IV

1. Overwegende dat het besluit van de UNIDI in zijn beginversie niet voor een beschikking in toepassing van artikel 85, lid 3, in aanmerking kwam; dat het verbod om aan andere soortgelijke manifestaties deel te nemen namelijk praktisch twaalf op de twaalf maanden gold en aldus de UNIDI het monopolie voor het organiseren van tentoonstellingen van tandheelkundig materiaal in Italië verschaft; dat het verbod bovendien, doordat er geen uitzondering aan ver-

bonden was voor tentoonstellingen in verband met gespecialiseerde congressen of colloquia, de firma's die de produkten vervaardigden, die enerzijds voor de tandheelkunde in het algemeen en anderzijds voor bepaalde specialiteiten bestemd waren, verhinderde hun desbetreffende assortimenten produkten op deze twee onderscheiden markten aan te bieden; dat de concurrentie zowel tussen organisatoren van tentoonstellingen als tussen fabrikanten en dealers onder deze omstandigheden te zeer werd beperkt dan dat de voordelen die aan de door de Expo Dental beoogde concentratie voor beiden waren verbonden tot hun recht zouden kunnen komen;

Overwegende dat de UNIDI, zoals onder punt I is uiteengezet, na interventie van de Commissie bij besluit van 25 juli 1974 het reglement van de toekomstige Expo Dental, en met name artikel 22, heeft gewijzigd om deze regeling verenigbaar te maken met artikel 85, lid 3; dat dus alleen na deze datum aan de voorwaarden voor toepassing van dit voorschrift is voldaan en een beschikking krachtens artikel 6, lid 1, van Verordening nr. 17 van kracht kan worden;

2. Overwegende dat bij de vaststelling van de geldigheidsduur van zulk een beschikking overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening nr. 17 rekening moet worden gehouden met de aard van deze zaak en in het bijzonder met het ritme van 18 maanden volgens hetwelk de Expo Dental worden gehouden; dat een periode van negen jaar kan worden aangehouden;

3. Overwegende dat het met name gezien hetgeen onder punt II 2 is uiteengezet, gewenst lijkt om aan deze beschikking overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening nr. 17 een verplichting te verbinden, bestemd om de Commissie in staat te stellen kennis te nemen van alle gevallen waarin door het Organisatiecomité in overeenstemming met de UNIDI een toelating tot de Expo Dental zal zijn geweigerd; dat de UNIDI daartoe de last moet worden opgelegd de Commissie afschriften toe te zenden van de briefwis-

seling waarin zij, dan wel het Organisatiecomité van de Expo Dental, de betrokkenen het besluit mededeelt dat zij een verzoek om toelating niet of niet meer zal accepteren;

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De bepalingen van artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap worden conform artikel 85, lid 3, buiten toepassing verklaard voor het besluit van de UNIDI waarbij het tentoonstellingsreglement van de Expo Dental wordt vastgesteld.

Artikel 2

De UNIDI brengt onverwijld alle weigeringen van toelating tot een Expo Dental ter kennis van de Commissie.

Artikel 3

De in artikel 1 gegeven beschikking treedt in werking op 25 juli 1974; zij is geldig tot 31 december 1983.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de Unione Nazionale Industrie Dentarie Italiane (UNIDI), via Fratelli Ruffini 9, te Milaan, Italië.

Gedaan te Brussel, 17 juli 1975.

Voor de Commissie

De Voorzitter

François-Xavier ORTOLI